

SHRnutí ZJIŠTĚNÍ: OTEVŘENÍ MATEŘSKÝCH ŠKOL V DOBĚ LETNÍCH PRÁZDIN V MALÝCH OBCÍCH

Hlavní problém pro rodiče

V malých obcích bývají mateřské školy v letních měsících uzavřené někdy až pět nebo šest týdnů v kuse, což pro rodiče představuje velkou komplikaci. Hlavní důvody, proč je to problém:

- Děti předškolního věku nemohou navštěvovat pobytové ani příměstské tábory.
- Prarodiče často nefungují jako hlídání – buď sami ještě pracují, nebo nejsou schopni se o děti postarat.
- Rodiče mají obvykle pouze čtyři až pět týdnů dovolené ročně, což nepokrývá celé léto.

Srovnání se situací ve městech

Ve větších městech bývá více mateřských škol pod jedním zřizovatelem, který dokáže koordinovat jejich provoz tak, aby byla vždy některá školka otevřená. Navíc se zde řeší adaptační potřeby dětí – pokud dítě dochází přes léto do jiné školky, zajistí se učitelka z jeho běžné školky, aby dítě nebylo frustrované zcela neznámým prostředím a osobami.

Problém v malých obcích

V malých obcích funguje každá mateřská škola samostatně, obvykle s nízkým počtem učitelů. Ti mají dle zákona nárok na 40 dnů dovolené, kterou si vybírají převážně v létě, což vede k uzavření školky na několik týdnů. Navíc sousední obce, přestože jsou od sebe jen několik kilometrů, obvykle zavírají školky ve stejném termínu, což rodičům neumožňuje využít školku v jiné obci.

Hledání řešení

Během projektu jsme zkoumali možnosti, jak by bylo možné tento problém vyřešit. Pohybovali jsme se však zatím pouze v teoretické rovině – nezjišťovali jsme, zda by obce a školky měly o změnu zájem. Oslovili jsme:

- Zřizovatele mateřských škol
- Českou školní inspekci
- Odbor školství Moravskoslezského kraje

Hlavní legislativní a administrativní překážky

Pokud by dítě mělo docházet do jiné školky (tedy k jinému zřizovateli), je nutné splnit několik zákonných podmínek:

- Kapacita školky nesmí být překročena – ve školce nesmí být v daný den více dětí, než je její schválená kapacita.

Financováno Evropskou unií

- Ředitel školky nemůže přijmout dítě „jen tak“ – musí proběhnout oficiální přijetí dle zákona, včetně vydání rozhodnutí, poučení rodičů, zajištění stravování atd.
- Po dobu docházky do jiné školky musí být dítě odhlášeno ze své běžné školky, protože nemůže být současně zapsané ve dvou školkách.
- Rodič musí platit školné v druhé školce, ale zároveň by neměl platit školné ve své běžné školce – to však znamená komplikace ve financování, protože státní dotace na provoz mateřské školy se počítají podle počtu zapsaných dětí.
- Účetně a legislativně jde o složitý problém, který vyžaduje detailní plánování a koordinaci.

Možnosti řešení

Problém je řešitelný, ale zatím nevíme, jak a zda je vůbec vhodné se v rámci projektu touto cestou ubírat. Komplexní pochopení problému nám zabralo značné množství času a stále jsme neřešili otázky hygienických a požárních předpisů, které rovněž ovlivňují provoz mateřských škol.

Existují již úspěšné příklady

Zjistili jsme, že některé školky a zřizovatelé v Moravskoslezském kraji tento problém dokázali vyřešit.

- Česká školní inspekce o těchto školkách ví, ale neví, jak přesně to provedly, protože její pravomoci se týkají pouze školské legislativy, nikoliv financování a hygienických předpisů.
- GDPR nám neumožnilo získat informace o konkrétních školkách, kde bylo řešení implementováno.

Závěr

Otevření mateřských škol v létě v malých obcích je problém, který má reálné dopady na rodiče. Řešení existuje, ale jeho časová a administrativní náročnost je vysoká. Pokud bychom se touto cestou chtěli v projektu vydat, vyžadovalo by to další rozsáhlé zkoumání a koordinaci se všemi zainteresovanými stranami. Zároveň by bylo vhodné detailně analyzovat existující příklady dobré praxe a pokusit se je adaptovat do dalších obcí.